IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 234)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 144)**

z dnia 11 lipca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 234)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 144)

11 lipca 2023 r.

Komisje: do Spraw Unii Europejskiej oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Kacpra Płażyńskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji do Spraw Unii Europejskiej, rozpatrzyły:

I. informację na temat bilansu prezydencji szwedzkiej w Radzie Unii Europejskiej. Spotkanie z przedstawicielem prezydencji szwedzkiej, J.E. panem Stefanem Gullgrenem, ambasadorem Królestwa Szwecji w Polsce,

II. informację na temat programu prezydencji hiszpańskiej w Radzie Unii Europejskiej. Spotkanie z przedstawicielem prezydencji hiszpańskiej, J.E. panem Ramiro Fernándezem Bachillerem, ambasadorem Królestwa Hiszpanii w Polsce.

W posiedzeniu udział wzięli: **Ramiro Fernández Bachiller** ambasador Królestwa Hiszpanii w Polsce wraz ze współpracownikami, **Stefan Gullgren** ambasador Królestwa Szwecji w Polsce wraz ze współpracownikami, **Witold Spirydowicz** dyrektor Departamentu Polityki Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Maciejczak** – naczelnik Wydziału ds. Unii Europejskiej w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Anna Roczkowska, Anna Marciniak** – specjaliści ds. kontaktów zagranicznych z Wydziału ds. Unii Europejskiej w BSM; **Agata Domańska**, **Joanna Heger**, **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji do Spraw Unii Europejskiej w BSM; **Artur Kucharski**, **Ewa Matuszek-Zagata** – z sekretariatu Komisji Spraw Zagranicznych w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Szanowni państwo, dzień dobry. Dzisiaj mamy posiedzenie Komisji podsumowujące prezydencję szwedzką oraz przedstawienie priorytetów prezydencji Hiszpanii w UE, w związku z tym prowadzimy posiedzenie razem z Komisją Spraw Zagranicznych.

Witam pana przewodniczącego Władysława Bartoszewskiego oraz ambasadorów: pana Stefana Gullgrena i pana ambasadora Królestwa Hiszpanii Ramira Fernándeza Bachillera.

Szanowni państwo, nie przedłużam, wolę, żeby było więcej czasu na dyskusję. Uprzejmie przekazuje głos panu ambasadorowi Gullgrenowi, by przedstawił wnioski ze swojej prezydencji. Bardzo proszę.

Ambasador Królestwa Szwecji w Polsce Stefan Gullgren:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję za zaproszenie mnie po raz kolejny na to posiedzenie. Pamiętam jak pół roku temu, kiedy się spotkaliśmy, byłem zaproszony po to, żeby zaprezentować priorytety naszej prezydencji. Teraz mogę dokonać podsumowania tego, co zrobiliśmy przez ten czas.

Ambicją prezydencji Szwecji była przede wszystkim pomoc Unii Europejskiej, żeby stała się bardziej bezpieczna, bardziej wolna i bardziej ekologiczna. Ukraina była najwyższym priorytetem UE. Kontynuowaliśmy niezakłócone wsparcie dla Ukrainy w obliczu

agresji rosyjskiej na Ukrainę. Przyjęliśmy dziesiąty i jedenasty pakiet sankcji, rozszerzyliśmy działania restrykcyjne przeciwko Rosji i te ukierunkowane na zawieszenie agresji.

Próbując pomagać Ukrainie, odnowiliśmy embargo ceł, kwot i rzeczy związanych z handlem. Dostarczaliśmy amunicję oraz pomagaliśmy w zamówieniach. Ustanowiliśmy Międzynarodowe Centrum Ścigania Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie. Stwarzamy nowe rozwiązania, po to żeby wykorzystać zamrożone aktywa Rosji. Jest to bardzo ważne dla zachowania odporności Ukrainy. Wspieramy to, to jest jeden z najważniejszych punktów zainteresowania Unii Europejskiej.

W czerwcu na Radzie zaktualizowaliśmy nasze działania, podkreślając, że jesteśmy skupieni na pomaganiu Ukrainie i nie tracimy tempa w tym zakresie. Komentarze są zawarte w aktualizacji dla Komisji. Jeżeli chodzi o bezpieczeństwo, to wspólne rezultaty zostały nienaruszone. To jest najważniejszy cel naszej polityki bezpieczeństwa.

Kolejnym celem związanym z bezpieczeństwem jest polityka migracyjna. W ramach rady zaadaptowaliśmy pakt o migracji i azylu. Doszliśmy do porozumienia w sprawie wyglądu tego paktu. Teraz w pełni widzimy, że finalizujemy negocjacje z Parlamentem Europejskim w tej kwestii. Posunęliśmy się również do przodu, jeśli chodzi o przeciwdziałanie zbrodni, zorganizowanej zbrodni, przemocy przeciwko kobietom. Nałożyliśmy kary za naruszanie praw UE.

Razem z prezydencją czeską i francuską udało nam się zakończyć negocjacje z Parlamentem Europejskim, jeśli chodzi o pakiet „Fit for 55”. Rozwinęliśmy system morskich zrównoważonych paliw, stacji do ładowania pojazdów elektrycznych, jak również zrównoważonych ekologicznych paliw lotniczych. Teraz jesteśmy w trakcie finalizowania tego pakietu.

Kontynuujemy dialog ku wolnej i demokratycznej Europie w ramach art. 7. W czerwcu w Sztokholmie zorganizowaliśmy sympozjum ds. demokracji i praworządności, gdzie przedstawiliśmy nasze osiągnięcia legislacyjne w tym zakresie, m.in. poprzez tworzenie ustawy na rzecz wolnych europejskich mediów.

Jeśli chodzi o nasza prezydencję w zakresie konkurencyjności i produktywności gospodarczej, to osiągnęliśmy kilka bardzo ważnych celów gospodarczych. Nasza agenda była pełna tego typu celów. W czerwcu mieliśmy bardzo owocne spotkanie między Stanami Zjednoczonymi a Europą w zakresie handlu i technologii.

Praca nad długoterminową konkurencyjnością jest przykładem doskonałej współpracy pomiędzy Radą Europejską, Komisją oraz Radą UE. W grudniu w zeszłym roku Rada Europejska poprosiła Komisję, żeby zaadresowała naszą strategię na wiosennym szczycie Rady Europejskiej. W czerwcu Rada Europejska podsumowała postępy w tym zakresie, m.in. jeśli chodzi o wzmacnianie przewagi gospodarczej i produktywności. Zwłaszcza w tych najbardziej wrażliwych obszarach.

Teraz przekażemy odpowiedzialność prezydencji Hiszpanii. Będziemy ją wspierać podczas prezydencji przez następne sześć miesięcy.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję panu ambasadorowi.

Oddaję głos panu ambasadorowi Bachillerowi, żeby przedstawił priorytety hiszpańskiej prezydencji.

Ambasador Królestwa Hiszpanii w Polsce Ramiro Fernández Bachiller:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Witam państwa bardzo serdecznie. Witam wszystkich członków naszej Komisji. Jestem zaszczycony, że mogę przedstawić priorytety przewodnictwa Hiszpanii w Radzie Unii Europejskiej. 10 lat temu rozpoczęliśmy naszą prezydencję, która będzie trwała w drugim półroczu tego roku. Po raz piąty Hiszpania, odkąd w 1986 r. dołączyła do krajów UE, przyjmuje rolę lidera.

Hiszpania jest jednym z najbardziej proeuropejskich krajów w Unii Europejskiej. Prawie dwa lata przygotowywaliśmy się do prezydencji. Jesteśmy zdeterminowani, żeby osiągnąć jasne cele. Chcemy reprezentować Unię Europejską. Chcemy, żeby się połączyła, mówiła jednym głosem i była jeszcze bardziej zjednoczona ze swoimi obywatelami. Tego wymagają te czasy, ponieważ wojna powróciła do Europy. Ta straszna wojna grozi

nie tylko międzynarodowemu porządkowi, ale również stanowi wyzwanie dla wartości i zasad europejskich. W jej obliczu musimy być zjednoczeni. Przede wszystkim zjednoczeni w pomocy Ukrainie w związku z agresją Rosji, ponieważ wspierając Ukrainę, wspieramy demokrację, tolerancję i różnorodność w obliczu autorytaryzmu i ekskluzji.

Musimy być również połączeni w Unii Europejskiej, po to żeby zadbać o projekty dobrobytu dla Europejczyków. To jest wizja Europy, w którą wierzy Hiszpania. Nasza Europa wygląda właśnie w ten sposób. Nasze motto podczas prezydencji to: „Europa bliżej".

Teraz przedstawię kontekst naszej prezydencji. Wybory w Parlamencie Europejskim będą miały miejsce w czerwcu 2024 r. To będzie decydujący moment w kalendarzu UE. Mandat Komisji i PE będzie się kończył w tym czasie. Do tego czasu musimy zakończyć prace nad kilkoma dossier. Tak zwany *honest broker*, czyli uczciwy broker, to jest nasz cel. Do tego czasu również potrzebujemy zaproponować nowe inicjatywy, które będą implementować prace następnych przedstawicieli Komisji.

Prezydencja hiszpańska to ogólnokrajowy, narodowy projekt. Od dwóch lat pracowaliśmy, przygotowując się do tej roli. Wszyscy byli w to zaangażowani – rady, komisje, społeczeństwo obywatelskie, urzędy na różnych szczeblach, jak również rząd.

W styczniu 2022 r. powołano komitet organizacyjny ds. prezydencji hiszpańskiej. Komitet ten odegrał niesamowitą rolę. Kieruje nim minister spraw zagranicznych. Oczywiście współpracujemy z naszymi przedstawicielami w Brukseli. Praca komitetu jest niesamowicie istotna w zakresie koordynacji naszych działań. Na bieżąco rozwiązujemy wszelkie problemy, które powstają. Komitet organizacyjny jest wspierany przez dwa filary… W kancelarii premiera znajduje się Komitet organizacyjny ds. prezydencji Hiszpanii w UE. Dwa filary to: biuro koordynacji prezydencji Hiszpanii w kancelarii premiera oraz sekretariat generalny ds. UE. Sekretariat reprezentuje głównie przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych i odgrywa niesamowitą rolę, jeśli chodzi o kompetentne opracowanie propozycji ustawodawczych.

W ramach 22 ministerstw przeprowadziliśmy 17 spotkań, punktów koordynacyjnych, prowadziliśmy prace we wszystkich zakresach działalności. Opracowaliśmy 370 dokumentów, które wyrażają nasze stanowisko. Omawiane są 122 dossier opisujące priorytety. Oczywiście mówimy też o tym, że Hiszpania jest częścią Europy, dlatego współpracujemy również na poziomie administracji lokalnych. W lipcu zeszłego roku w Bilbao powołaliśmy grupę roboczą w ramach konferencji ds. Unii Europejskiej. Kierownik delegacji w Europejskim Komitecie Regionów przekazał informację w ramach pracy tej grupy roboczej.

Bierzemy udział w pracach Senatu i Kongresu. Spotkaliśmy się z przedstawicielami parlamentu. Premier spotkał się z przedstawicielami naszego parlamentu, by omówić priorytety prezydencji hiszpańskiej. Utworzyliśmy również forum społeczeństwa obywatelskiego, by zaangażować społeczeństwo w debatę oraz dyskusję na temat priorytetów przewodnictwa Hiszpanii w Radzie UE.

W ramach prac przygotowawczych – co musimy podkreślić – są opracowane pewne priorytety. Już 15 czerwca ogłoszono priorytety przewodnictwa Hiszpanii w Radzie UE. Priorytety zostały oczywiście ogłoszone w ramach posiedzenia Parlamentu Europejskiego.

Podkreślamy elastyczne podejście – prezydencja hiszpańska w Radzie będzie otwarta prezydencją. Będziemy kontynuować poprzednie wysiłki, by wspierać Ukrainę w sytuacji krwawej wojny. Będziemy doskonalić mechanizmy zwalczania przyszłych problemów i wyzwań. Wsparcie dla Ukrainy pozostaje głównym priorytetem Hiszpanii. 1 lipca odbyła się wizyta premiera w Kijowie, co świadczy o tym, że w ramach przewodnictwa Hiszpanii w Radzie UE będziemy wspierać Ukrainę we wszystkich aspektach. Będziemy pomagać Ukrainie zwalczać konsekwencje tej strasznej wojny. Ukraina jest podstawowym priorytetem.

Nie jest to jedyny kryzys, z którym się zderzyliśmy. Musimy zająć się kwestią migracji, kwestią energetyczną oraz sytuacją finansową. W tym celu nakreśliliśmy cztery podstawowe priorytety: ponowne uprzemysłowienie UE i otwarte autonomie strategiczne, postępy w transformacji ekologicznej i w adaptacji środowiskowej, promowanie większej

sprawiedliwości środowiskowej i ekonomicznej oraz zwiększanie jedności europejskiej. To oznacza, że w centrum naszej uwagi pozostają obywatele.

Pierwszy priorytet to ponowne uprzemysłowienie Unii Europejskiej oraz jej otwarta autonomia strategiczna bądź reindustrializacja UE i zagwarantowanie jej otwartej autonomii strategicznej. To będą tematy dyskusji w ramach nieformalnego posiedzenia Rady Europejskiej 4 i 5 października.

Rozumiemy, że należy zwalczyć cały szereg problemów i wzmacniać naszą autonomię strategiczną w zakresie technologii cyfrowych, żywności, zdrowia i energii. Będziemy promować cały szereg inicjatyw. Współpraca z partnerami jest niezwykle istotna. Dlatego w ramach przewodnictwa Hiszpanii w Radzie UE będziemy opracowywać strategiczne podejście do rozwoju przemysłu i technologii w Europie. To będzie również związane z ekspansją i dywersyfikacją w zakresie relacji handlowych. Jest to również współpraca ze wspólnotą państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów, tzw. grupą państw CELAC. To jest kolejny strategiczny priorytet – wspierać dialog z różnymi państwami. 17 i 18 lipca w Brukseli będziemy wspierać dalsze negocjacje i współpracę w ramach m.in. promocji rozporządzenia dotyczącego krytycznych surowców. 17 i 18 lipca będzie też przeprowadzony szczyt UE oraz krajów CELAC.

Zmiany klimatu i kwestie zmiany naszego środowiska – to są zarówno olbrzymie wyzwania, jak i możliwości. Chcielibyśmy, by ceny energii były niższe. Będziemy tworzyć miejsca pracy, będziemy wzmacniać konkurencyjność i poprawiać warunki życia naszych obywateli. W tym zakresie promujemy reformę rynku energii elektrycznej i wykorzystywanie OZE. Chcemy obniżki cen energii i zwiększenia stabilności życia naszych obywateli. W tym celu będziemy rozwijać m.in. najnowsze technologie, by wspierać dywersyfikacje gospodarki, będziemy promować realizację podejścia „Fit for 55”. Będziemy promować także dalsze regulacje w zakresie rozwoju energii odnawialnej. Naszym celem jest to, by Unia Europejska była liderem w zakresie zwalczania negatywnych zmian klimatu i żebyśmy byli na czele innowacji.

Trzeci priorytet to promowanie większej sprawiedliwości społecznej i ekonomicznej, ponieważ nasza Unia musi być unią zjednoczoną i sprawiedliwą społecznie oraz ekonomicznie. Europejczycy chcą być odpowiedzialni, chcą, by nierówności społeczne były coraz mniejsze. Musimy chronić warstwy zmarginalizowane, dlatego oczywiście musimy być konkurencyjni. Większa uczciwość, większa konkurencyjność oznacza również kroki w kierunku budowy państwa dobrobytu, dlatego będziemy jeszcze raz przeglądać wieloletnią perspektywę finansową na lata 2021–2027. Będziemy wdrażać stosowne reformy, korzystając z odpowiednich zasad zarządzania gospodarką oraz społeczeństwem. Będziemy bronić warstw wrażliwych – przede wszystkim dzieci, osób starszych i grup zmarginalizowanych.

Hiszpania zdaje sobie sprawę z tego, że są niesamowite wyzwania związane z nierównowagą geograficzną. Będziemy wspierać podejście spójne, by wykorzystywać te zalety, które istnieją ze względu na położenie geograficzne danych państw. Pandemia COVID-19 przypomina, niestety, jak kruche jest ludzkie zdrowie, dlatego chcemy stworzyć prawdziwą unię zdrowia w UE, będziemy wspierać dostęp do leczenia m.in. chorób psychicznych. Zdrowie psychiczne jest bardzo istotne.

Czwarty priorytet – zwiększanie jedności europejskiej. Jest to kolejny priorytet przewodnictwa Hiszpanii w Radzie UE. Musimy być zjednoczeni. Będziemy opracowywać możliwości, by rozwiązywać wyzwania, które mamy współcześnie. Podkreślamy – po raz kolejny – wsparcie dla Ukrainy. Jesteśmy zjednoczeni, jeśli chodzi o wsparcie dla Ukrainy. Oczywiście wspieramy również aspiracje Ukrainy, by dołączyć do UE. Będziemy wzmacniać rozwój jednolitego rynku, będziemy zachęcać do utworzenia unii bankowej, unii rynków kapitałowych, co jest niezwykle istotne. W tym celu będziemy wykorzystywać fundusze Next Generation EU. Musimy wspierać skuteczne zarządzanie migrantami oraz uchodźcami – to jest kolejny priorytet. Odpowiedź na wyzwania migracyjne jest bardzo istotna.

Poszerzenie Unii Europejskiej – to kolejne bardzo istotne zadanie. Zdajemy sobie sprawę, że kraje regionu zachodnio-bałkańskiego mają takie aspiracje. Mołdawia, Gruzja, Ukraina są na drodze do UE. Inne państwa chciałyby rozpocząć negocjacje wobec

procesu wstąpienia do Unii Europejskiej. Oczywiście w tej sytuacji potrzebne są zasady głosowania większością kwalifikowaną. Oczywiście będziemy zwiększać jedność europejską, to dotyczy również poszerzenia UE.

Teraz wydarzenia i spotkania… Jeżeli chodzi o świat, w którym mamy coraz więcej wyzwań, to będziemy mieć dwa ważne szczyty – z szefem naszego rządu – poświęcone przede wszystkim nawiązywaniu relacji z naszymi partnerami. Jednym z naszych najważniejszych priorytetów będzie pogłębienie więzi z krajami karaibskimi i Ameryką Południową oraz Ameryką Łacińską. Jak już mówiłem wcześniej, to jest bardzo ważny region, jeśli chodzi o stosunki gospodarcze dla całej UE, ponieważ dzielimy wspólne wartości, zainteresowania. Uważamy, że nawiązanie tych relacji będzie obopólnie korzystne.

Hiszpania chce stworzyć taką agendę, która będzie wspierała osiąganie celów przez wszystkich zainteresowanych. Mamy bilateralny pakiet inwestycyjny dla całej Europy, który będzie wspierał handel w Europie. Będziemy mieć szczyt, który będzie wspierał zawarcie umów z celami, o których powiedziałem. W październiku Hiszpania zorganizuje 22. nieformalne spotkanie Rady Europejskiej w Grenadzie i w innych miastach w Hiszpanii, tj. Toledo, Vigo, Madryt, Logrono. Będziemy tam mówić m.in. o: transporcie, rybołówstwie, zatrudnieniu, aspektach rozwojowych, handlu, kwestiach kosmicznych, turystyce itd.

Jeżeli chodzi o naszych południowych sąsiadów, to rozwój regionu śródziemnomorskiego jest dla nas bardzo ważny. Podczas naszej prezydencji będziemy organizować szczyt południowych sąsiadów, gdzie będziemy umacniać dialog z naszymi partnerami z południa w kluczowych kwestiach, takich jak migracja, bezpieczeństwo żywnościowe, energetyczne i w innych kwestiach, które zacieśnią naszą współpracę. Europejski szczyt polityczny w Grenadzie, który będzie towarzyszył nieformalnemu szczytowi europejskiemu, będzie mieć charakter otwarty. Będzie miejscem dialogu w najważniejszych kwestiach geopolitycznych.

Na zakończenie chciałbym powiedzieć, że jeśli chodzi o naszych partnerów strategicznych, to dla Unii Europejskiej najważniejszym partnerem są Stany Zjednoczone, nasz naturalny sojusznik. Będziemy kontynuować prace i zacieśniać relacje, po to żeby zaadresować światowe wyzwania i kwestie związane z Ukrainą.

Bardzo dziękuję za zaufanie, ponieważ prace przygotowawcze – które trwały już od dwóch lat – miały miejsce dzięki zaangażowaniu innych krajów członkowskich oraz silnemu wsparciu społeczeństwa europejskiego. Jak powiedział nasz premier: w ostatnich dekadach Europa pokazała, jak dużo może zrobić dla Hiszpanii. Teraz nadszedł czas, żeby to Hiszpania pokazała światu, ile my możemy zrobić dla Europy. Pokornie, z wdzięcznością, przyjmujemy przewodnictwo, prezydencję w Radzie UE. Będziemy rozwijać i budować kolejne projekty. Bardzo państwu dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Szanowni państwo, otwieram dyskusję.

Pozwólcie państwo, że zadam pierwsze pytania. Zdaje się, że zbliżamy się do momentu, w którym Szwecja dołączy do sojuszu NATO. Myślę, że w imieniu wszystkich mogę wyrazić radość z tego powodu. Zdaje się, że wczoraj premier Erdogan zapowiedział, że skieruje wniosek do parlamentu tureckiego o wyrażenie zgody. Miejmy nadzieję, że rzeczywiście tak się stanie. Panie ambasadorze, mam nadzieję że w przyszłości nie tylko w zakresie sojuszu w ramach UE, ale też NATO, będziemy mogli pana witać tu, czy w Komisji Obrony Narodowej, w posiedzeniu której uczestniczy teraz przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Radosław Fogiel. Zdaje się, że dyskutują również o tej sprawie.

Natomiast biorąc pod uwagę moje osobiste obserwacje – dotyczące tego, jak toczyła się państwa prezydencja – muszę powiedzieć, że byłem pod wrażeniem i bardzo za to dziękuję. Komisja do Spraw Unii Europejskiej traktuje bardzo poważnie kwestie energetyczne. Zazwyczaj, kiedy angażujemy się w coś z największą siłą, to są właśnie te akty legislacyjne, które dotyczą kwestii energetycznych. Muszę powiedzieć, że rzeczywiście w Sztokholmie – kiedy odbywały się debaty na temat przyszłości energetycznej UE – byli fachowcy z prawdziwego zdarzenia, a nie przedstawiciele filozofii klimatycznych.

To byli ludzie, którzy chodzili mocno po ziemi. To była duża przyjemność z nimi dyskutować.

To była też duża przyjemność zauważyć, że państwa prezydencja położyła silne akcenty na to, aby obalić pewne mity na temat energetyki jądrowej. Wydaje mi się, że przez te pół roku wielu parlamentarzystów – zarówno krajowych, jak i z PE – udało się, jeśli nie przekonać, to zasiać w nich poważną wątpliwość, w jaki sposób powinna odbywać się transformacja energetyczna.

Państwo również nie baliście się, co widzieliśmy w czasie państwa prezydencji, dotykać kwestii uzależnienia się od metali rzadkich – od Chin i innych reżimów autorytarnych, które w dużej mierze są dysponentami czy właścicielami tych metali rzadkich. Bez nich nie uda się przeprowadzić części technologii w dzisiejszym modelu transformacji energetycznej. Państwo podeszliście do tych tematów poważnie i za to bardzo dziękuję, bo o tym trzeba poważnie rozmawiać. Wystarczy powiedzieć, że przez ostatnie dwa lata od ogłoszenia „Fit for 55" lit podrożał 17 razy.

Wystarczy przypomnieć to, co się wydarzyło w zeszłym tygodniu – nałożenie sankcji, embarga przez Chiny na Unię Europejską i Stany Zjednoczone w zakresie dostarczania galu i germanu, dwóch metali rzadkich. Zdaje się, że dzisiaj bez galu – którego większościowym dysponentem na świecie są Chiny – nie da się budować akumulatorów elektrycznych. Nie można zrealizować bardzo wielu technologii z tym związanych. Takich rzadkich substancji jak chociażby kobalt jest bardzo wiele na świecie i rzeczywiście musimy czuć bardzo dużą odpowiedzialność w tym zakresie.

Mam pytanie do pana ambasadora z Hiszpanii. Pan ambasador powiedział, że będziecie kłaść duży nacisk na energetyczną przyszłość Europy – słusznie. Jak państwo odnosicie się chociażby do kwestii oceny skutków regulacji na przykład wspomnianego „Net-Zero Industry Act"? To jest dokument, który będzie decydował o wydaniu – nie wiadomo jeszcze ilu dokładnie – prawdopodobnie setek miliardów euro w następnych latach na wspieranie biznesu w UE dotyczącego produkcji tzw. zielonej energii. Jednocześnie ten akt, ten projekt, który państwo teraz będziecie brać pod swoją pieczę, jest nam prezentowany. Ostatnio opiniowaliśmy ten akt na naszej Komisji bez oceny skutków regulacji tego projektu, czyli bez oceny tego, jak mogą się kształtować ceny związane z wdrożeniem go w życie.

Jest jeszcze druga sprawa, która jest niezwykle ważna dla przyszłości energetycznej Polski. W tym samym akcie, mimo że wymienia się szereg zeroemisyjnych źródeł energii – który ten akt ma wspierać proceduralnie i finansowo w ramach UE z funduszy europejskich – w enumeratywnej liście źródeł energii nie wymienia się energetyki jądrowej. Doskonale rozumiejąc sytuację, w której jest Hiszpania – wasz miks energetyczny opiera się na odnawialnych źródłach energii, a w znacznej mierze na energetyce słonecznej – trzeba zauważyć, że Hiszpania nie musi zużywać tyle energii co Polska, bo jest na innej szerokości geograficznej. Hiszpania ma też inne możliwości pogodowe. To jest jeden aspekt. Czy państwo zamierzacie brać tę kwestię pod uwagę?

Druga sprawa – energetyka jądrowa. Część państw odeszła z tej energetyki, ale część wręcz do niej wraca, jak chociażby Szwecja. Szwecja, która zresztą – zdaje się, że w ostatnim miesiącu – zmodyfikowała swój plan transformacji energetycznej, który w dużej mierze zieloną energię, tzw. odnawialną, zastępuje energetyką jądrową. Czy w tym zakresie macie państwo ustalone stanowisko? Czy wiecie, w jakim kierunku będziecie podążać? Czy będziecie podążać w kierunku, który jeszcze do niedawna był popularny w UE, czyli dyskryminowania energetyki jądrowej, czy zamierzacie państwo spojrzeć na to jednak w bardziej zbilansowany sposób, rozumiejąc, że potrzeby energetyczne i możliwości technologiczne w państwach UE są bardzo różnorodne? Jednocześnie jest też zagrożenie satrapii spoza UE. Jeżeli w dalszym ciągu będziemy podążać w ten sam model transformacji energetycznej, to sprawi, że transformacja energetyczna będzie niedługo kosztowała 10 albo 15 razy więcej niż w tej chwili.

Bardzo proszę panów ambasadorów o odpowiedź, komentarz. Szanowni państwo, oddaje państwu głos. Proponuję, żeby po każdym pytaniu posła padała odpowiedź. Wydaje mi się, że tak jest najczytelniej, najprościej i najłatwiej o merytoryczną dyskusję.

Ambasador Królestwa Szwecji w Polsce Stefan Gullgren:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Odpowiem krótko, ponieważ wydaje mi się, że najwięcej pytań dotyczy przewodnictwa Hiszpanii. Jeśli chodzi o nasz wniosek o dołączenie do struktur NATO, to jesteśmy bardzo wdzięczni za wsparcie Polski w tym procesie. Od momentu, w którym zaaplikowaliśmy, poprzez proces ratyfikacji, Polska była jednym z pierwszych krajów, który ratyfikował nasze dołączenie do NATO. Mam nadzieję, że już niedługo staniemy się członkiem organizacji. Wierzę w to. Wczoraj w Wilnie było bardzo owocne spotkanie. Mamy nadzieję, że ostateczna ratyfikacja będzie mieć miejsce już niebawem, w przyszłości.

Jeśli chodzi o naszą prezydencję, to bardzo dziękuję za pana miłe słowa na temat naszej pracy dotyczącej polityki energetycznej. To jest bardzo ważny obszar. Od dwóch lat widzimy, jak ważne jest to, by zarówno mieć odpowiednie źródła energii i dystrybucji, jak i poziomy cen, które powinny być akceptowalne nie tylko jeśli chodzi o aspekt gospodarczy, lecz także jeśli chodzi o kwestie publiczne.

Wspólnie udało nam się to osiągnąć, że przyszły miks energetyczny z różnych źródeł energii będzie mieć następujący kierunek… Potrzebujemy powoli odchodzić od odnawialnych źródeł energii. Oczywiście przeciwdziałamy skutkom zmian klimatu. Jedynym źródłem energii, które jest tanie, będzie miało uzasadnienie gospodarcze i zapewni nam bezpieczeństwo energetyczne – musimy to wziąć pod uwagę, jeśli mamy być mniej zależni od importu energii – to energia, którą mamy w UE, na przykład energia słoneczna, wiatrowa i inne odnawialne źródła energii. Powinniśmy je wykorzystywać.

Jeżeli chodzi o elektrownie jądrowe, to już od ponad 50 lat mamy takie elektrownie w Szwecji. Zmiana w debacie szwedzkiej w ostatnich latach sprawiła, że chcemy dokonać transformacji energetycznej. Chcemy mieć stabilne źródła energii, na przykład takie jak energia jądrowa. Dlatego inwestujemy w ten sektor. Mamy energię jądrową w naszym miksie energetycznym po to, żeby elektryfikować nasze społeczeństwo w przyszłości i żeby mieć źródła, które są stabilne. Nie chcę mówić, że nie będziemy inwestować w odnawialne źródła energii, ponieważ to robimy. Mamy energię wiatrową, wodną, słoneczną. Wierzymy również, że to jest kierunek rozwoju UE. Sądzę, że każdy kraj powinien sam decydować o swoim miksie energetycznym. Uważam, że energia jądrowa będzie faworyzowana przez dużą liczbę członków Parlamentu Europejskiego. Dziękuję.

Ambasador Królestwa Hiszpanii w Polsce Ramiro Fernández Bachiller:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Dziękuję za pytanie. Dziś jest nieformalne spotkanie rady ds. energii w Hiszpanii. Nie będę na razie mówić o tym, jakie będą wnioski tej rady, ale chciałbym podkreślić, że Hiszpania – w ramach prezydencji w Radzie UE – oczywiście nie kwestionuje, nie podważa podejścia do miksu energetycznego w poszczególnych państwach członkowskich. Oczywiście w Hiszpanii również mamy pewien miks. To jest związane z tym, że 50% źródeł energii to odnawialne źródła energii – głównie energia słoneczna, ale również wiatrowa – 25% to energia jądrowa, 10% to gaz i mniej niż 1% to energia z węgla, ponieważ 20 lat temu zaczęliśmy zamykać tego typu możliwości pozyskiwania energii z węgla.

Dawno temu powstały elektrownie jądrowe w Hiszpanii. Zostały one zamknięte, wyciszone, ponieważ w pewnym momencie zbyt drogie było ich utrzymywanie i odnawianie. Tańszym rozwiązaniem było ich zamknięcie, wygaszenie. Energia jądrowa z powodu odpadów jądrowych nie jest czystym źródłem energii, więc doszliśmy do wniosku, że wprawdzie jest to odnawialne źródło energii, ale nie jest dobre dla środowiska. To nie jest zielone podejście, ekologiczne. Tak to wygląda w moim kraju.

Reforma rynku energetycznego i energii elektrycznej jest naszym priorytetem, jeśli chodzi o działania polityków, ponieważ to ma bezpośrednie przełożenie na sytuacje naszych obywateli i firm. Wraz z tym jak postępuje agresja Rosji przeciwko Ukrainie wzrastają ceny energii elektrycznej, dlatego musimy wzmacniać nasze wysiłki w zakresie wykorzystywania OZE oraz dywersyfikacji, tworzenia interkonektorów, które są niezwykle istotne. Tworzenie interkonektorów, połączenie różnych rozwiązań, jest jednym z priorytetów przewodnictwa Hiszpanii w Radzie UE, bo nie tylko w trakcie naszej

kadencji, ale również w trakcie przewodnictwa kolejnych państw w Radzie UE energia będzie z pewnością w centrum uwagi.

Unia Europejska powinna być coraz bardziej niezależna w aspekcie energetycznym. Musi również zwalczać negatywny wpływ tych rozwiązań na środowisko, dlatego Hiszpania ma pewne propozycje, by poprawić sytuację rynku energetycznego. Komisja UE zajęła się kwestią długookresowych umów, by zwalczać kryzys energetyczny, oraz kwestią zasobów i przechowywania zasobów energetycznych, które powinny być bardziej nowoczesne. Chcielibyśmy opracować takie propozycje, które byłyby do przyjęcia we wszystkich państwach członkowskich, by reforma została wprowadzona do końca naszej prezydencji w Radzie UE. Reforma rynku energetycznego jest niezwykle istotna. Rozporządzenie oraz dyrektywa na temat gazu i wodoru powinny być przyjęte. Chodzi o rozwiązanie gazowo-wodorowe, najnowsze propozycje w tym zakresie.

Chcielibyśmy również zwrócić uwagę na temat powiązań między Hiszpanią a Włochami. Budowa interkonektorów w regionie Morza Śródziemnego jest częścią priorytetów nie tylko tych dwóch państw, ale całej Unii Europejskiej. Chcielibyśmy wzmocnić bezpieczeństwo energetyczne i niezależność energetyczną w UE. Oczywiście Hiszpania chciałaby być taką dźwignią pozytywnych zmian.

Będą propozycje w zakresie rozporządzeń, by zachowywać oraz odradzać zasoby naturalne, by zwalczać kryzys klimatyczny. Obserwujemy negatywne zjawiska, na przykład powodzie we Włoszech, suszę, powodzie w Hiszpanii. Obserwujemy ekstremalne zjawiska pogodowe oraz naturalne. Do 2030 r. 20% terytorium naturalnego UE musi być chronione. Będziemy kontynuować odbudowę, przywrócenie środowiska naturalnego. To będzie również podejmowane w ramach tzw. trio – dialogów trójstronnych. Będziemy oczywiście zwalczać zmiany klimatu, bezpieczeństwo żywnościowe także jest bardzo istotne. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie ambasadorze.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Poseł Grzyb, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Grzyb (KP):

Dziękuję bardzo.

Przyłączam się do tych życzeń i oczekiwań związanych z członkostwem Szwecji w NATO. To jest bardzo ważna i rewolucjonizująca informacja ze strony Turcji, że prezydent Turcji, jak zapowiedział, skierował akt ratyfikacji do parlamentu tureckiego. To otwiera ostatni etap związany z członkostwem Szwecji w NATO. Panie ambasadorze, serdecznie gratuluję panu i pańskiemu rządowi tej wytrwałej pracy, która zawsze znajdowała szczególne zrozumienie w polskim parlamencie.

Z drugiej strony wydaje mi się, że mogę z pełną otwartością przyłączyć się do wypowiedzianych tu komplementów pod adresem państwa prezydencji w różnych aspektach. Mniej udany był aspekt związany z kwestiami paktu dotyczącego migracji i azylu, który wywołał duże perturbacje. Myślę, że prezydencja hiszpańska będzie miała z tym trudny proces.

Chciałbym zapytać w tym kontekście o nadzieje wyrażone przez pana premiera Sancheza. Kieruję pytanie do pana ambasadora Hiszpanii. Chodzi o to, że premier Włoch byłby właściwym rozjemcą w relacjach z Polską. Mówię o pani premier Meloni. Skąd te pokładane nadzieje? Tym bardziej, że pamiętam, że swego czasu premier Sanchez nie był entuzjastą nowej formacji politycznej, z której wywodzi się pani premier Meloni.

Intrygują mnie zupełnie inne sprawy, a mianowicie kwestia priorytetu, jakim jest reindustrializacja Europy. Wracacie państwo do pomysłu z 2010 r., jeszcze z raportu ministra Tajaniego – często o tym wspominam na posiedzeniu tej Komisji – który mówił, że realna wytwórczość przemysłowa w UE powinna stanowić co najmniej 20% PKB. Myślę, że okres covidowy bardzo dobitnie pokazał, że sfera usług nie gwarantuje stabilności gospodarczej UE, ponieważ usługi – co pokazał ten kryzysowy czas – były pierwsza ofiarą zamknięcia gospodarki, zerwania łańcucha dostaw i licznych perturbacji z tym związanych.

W związku z tym chciałbym zapytać, jak państwo definiujecie tę otwartą autonomię strategiczną? Oczywiście każdy rozumie ją trochę inaczej. Co byłoby dla państwa najistotniejszym elementem, który chcielibyście akcentować w okresie swojej prezydencji w relacjach z innymi państwami członkowskimi i ustanowić go głównym mottem czy zachętą do prowadzenia… Czy chcielibyście państwo, jako prezydencja, wnieść do tej pracy tylko elementy, które są związane z zielonym ładem, czy też inne elementy?

Druga sprawa dotyczy energii, bodajże dwa lata temu padło stwierdzenie i zarazem przekonanie, że możliwy jest projekt, który połączyłby Hiszpanię – która ma dosyć ubogie połączenia gazowe – z pozostałą częścią UE. Czy możliwy jest projekt, który mógłby być dofinansowany z funduszy NATO, jako projekt związany z bezpieczeństwem, dotyczący tranzytu gazu z Hiszpanii? Oczywiście tego, który byłby regazyfikowany z dostaw z Afryki Północnej czy z innych kierunków, i dalej przesyłany w kierunku Europy Środkowej. Czy ten projekt jest w dalszym ciągu na stole? Czy on ma szansę realizacji, czy on mieści się w ramach tego powszechnie ujętego priorytetu ustanowienia dostaw energii, które nie pozwalałoby na monopolizację dostaw? Czy to się mieści w ramach priorytetów, które państwo chcecie ewidentnie wspierać w trakcie tej półrocznej prezydencji? Dziękuję bardzo.

Ambasador Królestwa Hiszpanii w Polsce Ramiro Fernández Bachiller:

Bardzo dziękuję za te pytania, komentarze, i stwierdzenie, że pani Meloni mogłaby być pośrednikiem między różnymi państwami w zakresie paktu na rzecz migracji i azylu. Podczas ostatniego posiedzenia Rady UE siedem godzin dyskutowaliśmy na ten temat.

Pakt na rzecz migracji i azylu to jeden z priorytetów naszej prezydencji, ponieważ Hiszpania jest, można powiedzieć, w gorącym punkcie. Od lat setki tysięcy migrantów przekraczały nasza granicę i przyjeżdżały do naszego państwa. Chcielibyśmy osiągnąć konsensus między państwami członkowskimi, podjąć decyzję w kwestii paktu migracji i azylu do końca okresu naszej prezydencji. To wymaga otwartości i elastyczności ze strony państw członkowskich. Odpowiedzialna solidarność jest niezwykle istotna. El styczna solidarność nie oznacza elastycznej odpowiedzialności. Musi być równowaga pomiędzy przymusowymi zasadami w zakresie solidarności, ale przy zachowaniu pewnej elastyczności. Podejście prewencyjne i proaktywne oznacza podejmowanie pewnych działań, opracowanie polityki, która jest wsparta finansowo inwestycjami. Są partnerzy migracyjni – państwa pochodzenia migrantów, tranzytu migrantów. Wszystkie strony tego łańcucha muszą współpracować. Będziemy brali pod uwagę ich potrzeby. Musimy się upewnić, że finansowe i polityczne wsparcie nadal będzie świadczone.

W zakresie regulacji do zwalczania kryzysu w tej kwestii do końca listopada wyklaruje się pozycja i stanowisko Parlamentu Europejskiego. Być może będziemy to już rozwiązywać w czasie kolejnej kadencji PE. Oczywiście bezpieczeństwo granic jest niezwykle istotne. Hiszpania, jak również Polska, ma pewne problemy z zaakceptowaniem podejścia Rady, dlatego że to podejście jest głównie reakcją na ruchy wtórne. Uważamy, że strefa Schengen musi być zabezpieczona jako strefa wolności przemieszczania się, bo jest to jedna z podstawowych wartości Unii Europejskiej. Kontrola na granicy między państwami członkowskimi musi być stosowana jedynie w wyjątkowych sytuacjach. To jest ostateczność.

Jeśli chodzi o strefę Schengen i migracje, to wspieramy Rumunię i Bułgarię w kwestiach poszerzenia strefy Schengen. Jeśli chodzi o autonomię strategiczną oraz konkurencyjność, to agresja rosyjska przeciwko Ukrainie, jak również pandemia COVID -19 pokazały, że musimy być bardziej konkurencyjni i bardziej autonomiczni. Musimy inwestować w poszczególne branże, które są niezwykle kluczowe, żeby była większa odporność i mniejsza zależność niektórych krytycznych branży. Jak dochodzi do zerwania łańcucha dostaw i powiązań między różnymi usługodawcami, to powstają problemy. To, o czym pan wspominał, jest niezwykle istotne – kwestia bezpieczeństwa żywnościowego. Mamy podejście holistyczne, kompleksowe. Chcemy, aby gospodarka była bardziej konkurencyjna, żebyśmy byli bardziej zamożni, żeby trwał rozwój gospodarczy.

Jeśli chodzi o jednolity rynek, to ta inicjatywa jest również w ramach priorytetów przewodnictwa Szwecji w Radzie Unii Europejskiej, żeby wzmocnić odporność UE.

W październiku prezydencja hiszpańska w Radzie UE w czasie posiedzenia Rady podniesie tę kwestię. Pod koniec lipca będzie również posiedzenie w Bilbao. Tam też podniesiemy tę kwestię. To w zasadzie tyle, co chciałbym powiedzieć w tym aspekcie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Nie słyszę.

Ambasador Królestwa Hiszpanii w Polsce Ramiro Fernández Bachiller:

O dziwo, nikt nie pyta o Ukrainę.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Szanowni panowie ambasadorowie, dziękuję za dzisiejsze spotkanie. Trochę żałuję, że ta prezydencja – z uwagi na wybory – nieco zmieniła swój harmonogram. To mimo wszystko nieco utrudni nam udział parlamentarny na najwyższym poziomie, bo on z kolei pokryje się z naszymi wyborami parlamentarnymi. To sprawi, że pewnie część z nas będzie musiała spędzić w kraju więcej czasu niż planowała. Niemniej Grenada i Bilabo wydają się kluczowymi miejscami dla prac naszej Komisji, więc mam nadzieję, że uda nam się skierować dobrą reprezentację do prac przy tych wydarzeniach.

Bardzo dziękuję za spotkanie. Życzę wszystkiego dobrego, powodzenia w trwającej prezydencji. Dziękuję raz jeszcze prezydencji szwedzkiej za dobrą dyskusję w sprawach energetycznych. Dziękuję, wszystkiego dobrego.

Ambasador Królestwa Hiszpanii w Polsce Ramiro Fernández Bachiller:

Dziękujemy państwu, dziękujemy tłumaczkom.

Gdyby pojawiły się jeszcze jakiekolwiek pytania dotyczące prezydencji hiszpańskiej w Radzie UE, to proszę do nas pisać. To jest pełna agenda podzielona na rozdziały, przekazuję ją na ręce przewodniczącego.

Proszę nie bać się wyborów. Wybory zdarzają się raz na cztery lata. To jest ogólnokrajowy projekt, to nie jest projekt partyjny. Hiszpania to nie pierwsze ani nie ostatnie państwo, gdzie będą wybory. W trakcie prezydencji we Francji było tak samo. W Polsce było tak samo. Ambasadom jest wtedy trudniej działać, ponieważ są zaangażowane w ten proces. Ciężko będzie kogoś oddelegować, kto będzie brał udział w posiedzeniach takich jak dzisiejsze, bo będziemy mieli pełne ręce roboty. To jest ogólnokrajowy, a nie polityczny projekt. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Zamykam posiedzenie Komisji.